

TEST

konkurs na asystenta 18 stycznia 2021 roku

Sąd Rejonowy w Bielsku Podlaskim

1. Dla ubezwłasnowolnionego całkowicie ustanawia się:
 - a) kuratelę,
 - b) opiekę,
 - c) opiekę, chyba że pozostaje on jeszcze pod władzą rodzicielską,
2. Ograniczoną zdolność do czynności prawnych mają:
 - a) małoletni,
 - b) małoletni, którzy ukończyli lat 13,
 - c) osoby ubezwłasnowolnione całkowicie,
3. Wierzyciel:
 - a) nie może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelności na osobę trzecią (przelew),
 - b) może zawsze bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią,
 - c) może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią, chyba, że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania,
4. Jeżeli wierzytelność była zabezpieczona poręczeniem:
 - a) poręczenie trwa pomimo przejęcia długu,
 - b) poręczenie zawsze wygasa z chwilą przejęcia długu,
 - c) poręczenie wygasa z chwilą przejęcia długu, chyba że poręczyciel wyrazi zgodę na dalsze trwanie zabezpieczenia,
5. Jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi:
 - a) 5 lat,
 - b) 6 lat,
 - c) 4 lata,
6. Posiadacz rzeczy ruchomej niebędący jej właścicielem nabywa własność, jeżeli:
 - a) posiada rzecz nieprzerwanie od lat trzech jako posiadacz samoistny, chyba że posiada w złej wierze,
 - b) posiada rzecz nieprzerwanie od lat czterech jako posiadacz samoistny, chyba że posiada w złej wierze,
 - c) posiada rzecz nieprzerwanie od lat pięciu jako posiadacz samoistny,
7. Ograniczonymi prawami rzeczowymi są:
 - a) użytkowanie, użytkowanie wieczyste, zastaw, spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu, hipoteka,
 - b) użytkowanie, służebność, zastaw, spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu, hipoteka,
 - c) użytkowanie, dożywocie, zastaw, spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu, hipoteka,
8. Służebność gruntowa wygasa wskutek niewykonywania przez lat:
 - a) pięć,

- b) dziesięć,
 - c) piętnaście,
9. W dniu 23.11.2020 r. Sąd Rejonowy w B. P. wydał wyrok w sprawie cywilnej z powództwa o zapłatę. Dnia 23.12.2020 r. doręczono stronom jego odpisy wraz z uzasadnieniem. W jakim terminie orzeczenie to stanie się prawomocne, jeżeli strony nie zaskarżą go:
- a) 31.12.2020 r.,
 - b) 08.01.2021 r.,
 - c) 23.11.2020 r.,
10. Dnia 22.12.2020 r. Sąd Rejonowy w B.P. wydał w sprawie o zapłatę wyrok zaoczny, uwzględniając powództwo w całości. Pozwany chce zaskarżyć to orzeczenie. Jaki środek zaskarżenia powinien w związku z tym złożyć?
- a) apelację od wyroku zaocznego,
 - b) zażalenie od wyroku zaocznego,
 - c) sprzeciw od wyroku zaocznego,
11. Darowizna nie może być odwołana:
- a) po upływie 3 lat od dnia, w którym uprawniony do odwołania dowiedział się o niewdzięczności obdarowanego,
 - b) po upływie roku od dnia, w którym uprawniony do odwołania dowiedział się o niewdzięczności obdarowanego,
 - c) po upływie 2 lat od dnia, w którym uprawniony do odwołania dowiedział się o niewdzięczności obdarowanego,
12. Spadek otwiera się z chwilą:
- a) stwierdzenia przez sąd nabycia spadku,
 - b) otwarcia i ogłoszenia testamentu,
 - c) śmierci spadkodawcy,
13. Udział spadkowy małżonka, który dziedziczy w zbiegu z rodzicami, rodzeństwem i zstępnymi rodzeństwa spadkodawcy wynosi:
- a) 1/4 spadku,
 - b) 1/2 spadku,
 - c) 1/3 spadku
14. Brak oświadczenia spadkobiercy w terminie 6 miesięcy od dnia, w którym spadkobierca dowiedział się o tytule swojego powołania określonym jest jednoznaczny z:
- a) odrzuceniem spadku,
 - b) przyjęciem spadku bez ograniczenia za długi,
 - c) przyjęciem spadku z dobrodziejstwem inwentarza,
15. Sąd opiekuńczy orzeka o przysposobieniu:
- a) bez przeprowadzenia rozprawy,
 - b) przeprowadzenie rozprawy jest fakultatywne,
 - c) po przeprowadzeniu rozprawy,

16. Likwidacja niepodjętego depozytu:

- a) polega na przejściu praw do tego depozytu na rzecz Skarbu Państwa,
- b) następuje w przypadku wydania przedmiotu depozytu osobie uprawnionej,
- c) jest równoznaczna z jego zwrotem dłużnikowi,

17. Czynność prawna sprzeczna z ustawą albo mająca na celu obejście ustawy jest:

- a) zawsze nieważna,
- b) bezskuteczna,
- c) nieważna, chyba że właściwy przepis przewiduje inny skutek,

18. Rozpoznaniu w elektronicznym postępowaniu upominawczym podlegają:

- a) wyłącznie roszczenia pieniężne wymagalne nie dłużej niż trzy lata,
- b) roszczenia pieniężne i niepieniężne,
- c) wyłącznie roszczenia pieniężne wymagalne nie dłużej niż pięć lat,

19. Występkiem jest czyn zabroniony zagrożony:

- a) grzywną powyżej 30 stawek dziennych albo powyżej 3000 złotych, karą ograniczenia wolności przekraczającą miesiąc albo karą pozbawienia wolności przekraczającą miesiąc,
- b) grzywną powyżej 30 stawek dziennych albo powyżej 5000 złotych, karą ograniczenia wolności przekraczającą miesiąc albo karą pozbawienia wolności przekraczającą miesiąc,
- c) grzywną powyżej 30 stawek dziennych albo powyżej 3000 złotych, karą ograniczenia wolności przekraczającą 3 miesiące albo karą pozbawienia wolności przekraczającą miesiąc,

20. Środkiem karnym jest:

- a) Podanie wyroku do publicznej wiadomości,
- b) Przepadek,
- c) Nawiazka,

21. Skazując za występki o charakterze chuligańskim, sąd wymierza karę przewidzianą za przypisane sprawcy przestępstwo w wysokości:

- a) do górnej granicy ustawowego zagrożenia zwiększonego o połowę,
- b) nie niższej od dolnej granicy ustawowego zagrożenia zwiększonego o połowę,
- c) powyżej dolnej granicy ustawowego zagrożenia, a może ją wymierzyć do górnej granicy ustawowego zagrożenia zwiększonego o połowę,

22. Nie orzeka się kary dożywotniego pozbawienia wolności wobec:

- a) młodocianego,
- b) sprawcy który w czasie przestępstwa nie ukończył 18 lat,
- c) sprawcy o ograniczonej poczytalności,

23. Warunkowego umorzenia nie stosuje się do sprawcy przestępstwa zagrożonego karą:

- a) przekraczającą 2 lata pozbawienia wolności,

- b) przekraczającą 3 lata pozbawienia wolności,
- c) przekraczającą 5 lat pozbawienia wolności,

24. Sąd obligatoryjnie zarządza wykonanie kary pozbawienia wolności, jeżeli skazany w okresie próby:

- a) popełnił podobne przestępstwo umyślne, za które orzeczono prawomocnie karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania,
- b) rażąco narusza porządek prawny i uchyla się od dozoru kuratora,
- c) popełnił ponownie przestępstwo umyślne z użyciem przemocy przeciwko wspólnie zamieszkującej osobie najbliższej, pomimo skazania za użycie przemocy wobec tej osoby,

25. Skazanego na karę 25 lat pozbawienia wolności można warunkowo zwolnić po odbyciu:

- a) 10 lat pozbawienia wolności,
- b) 15 lat pozbawienia wolności,
- c) 20 lat pozbawienia wolności,

26. Karalność przestępstwa ściganego z oskarżenia prywatnego ustaje:

- a) z upływem roku od czasu, gdy pokrzywdzony dowiedział się o osobie sprawcy przestępstwa, nie później jednak niż z upływem 3 lat od czasu jego popełnienia.
- b) z upływem 2 lat od czasu gdy pokrzywdzony dowiedział się o osobie sprawcy przestępstwa, nie później jednak niż z upływem 3 lat od czasu jego popełnienia.
- c) z upływem 2 lat od czasu gdy pokrzywdzony dowiedział się o osobie sprawcy przestępstwa, nie później jednak niż z upływem 5 lat od czasu jego popełnienia,

27. Stan nietrzeźwości według Kodeksu karnego zachodzi gdy:

- a) zawartość alkoholu w 1 dm³ wydychanego powietrza przekracza 0,25 mg albo prowadzi do stężenia przekraczającego tę wartość,
- b) zawartość alkoholu we krwi przekracza 0,3 promila albo prowadzi do stężenia przekraczającego tę wartość,
- c) zawartość alkoholu we krwi przekracza 0,4 promila albo prowadzi do stężenia przekraczającego tę wartość,

28. Skazanie na karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania ulega zatarciu z mocy prawa z upływem:

- a) 1 roku od zakończenia okresu próby,
- b) 6 miesięcy od zakończenia okresu próby,
- c) 2 lat od zakończenia okresu próby,

29. Środkami zabezpieczającymi są:

- a) terapia, nakaz opuszczenia mieszkania, pobyt w zakładzie psychiatrycznym,
- b) terapia, terapia uzależnień, uczestnictwo w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych,
- c) terapia, terapia uzależnień, pobyt w zakładzie psychiatrycznym,

30 . Młodocianym jest sprawca, który:

- a) w chwili popełnienia czynu zabronionego nie ukończył 21 lat i w czasie orzekania w pierwszej instancji 24 lat,
- b) w chwili popełnienia czynu zabronionego nie ukończył 20 lat i w czasie orzekania w pierwszej instancji 23 lat,
- c) w chwili popełnienia czynu zabronionego nie ukończył 20 lat i w czasie orzekania w pierwszej instancji 25 lat,

31. Przestępstwo z art. 177 § 1 k.k. spowodowania wypadku drogowego jest przestępstwem:

- a) umyślnym lub nieumyślnym,
- b) zawsze nieumyślnym,
- c) umyślnym gdy sprawca jest w stanie nietrzeźwości,

32. Wniosek o ściganie za przestępstwo może być cofnięty:

- a) w postępowaniu przygotowawczym bez niczyjej zgody,
- b) w postępowaniu sądowym za zgodą sądu, aż do otwarcia przewodu sądowego,
- c) w postępowaniu sądowym za zgodą sądu, aż do zamknięcia przewodu sądowego na pierwszej rozprawie głównej.,

33. W postępowaniu karnym oskarżony musi mieć obrońcę, jeżeli:

- a) nie ukończył 18 lat,
- b) nie włada językiem polskim,
- c) jest młodociany,

34. Od postanowień i zarządzeń wydanych przez referendarza sądowego w postępowaniu karnym można wnieść:

- a) zażalenie,
- b) zarzuty,
- c) sprzeciw,

35. Postanowienie wydane w postępowaniu karnym:

- a) nie musi zawierać uzasadnienia,
- b) powinno zawierać uzasadnienie, chyba że ustawa zwalnia od tego wymagania,
- c) zawsze powinno zawierać uzasadnienie,

36. Czynność procesowa w postępowaniu karnym dokonana po upływie terminu zawitego jest:

- a) nieważna,
- b) bezskuteczna,
- c) może być uznana przez sąd za skuteczną,

Odpowiedzi:

1. C, art. 13 § 2 k.c.
2. B, art. 15 k.c.
3. C, art. 509 § 1 k.c.
4. C, art. 525 k.c.
5. B, art. 118 k.c.
6. A, art. 174 k.c.
7. B, art. 244 § 1 k.c.
8. B, art. 293 k.c.
9. B, art. 369 § 1 k.p.c.
10. C, art. 344 § 1 k.p.c.
11. B, art. 899 § 3 k.c.
12. C, art. 924 k.c.
13. B, art. 933 § 1 k.c.
14. C, art. 1015 § 2 k.c.
15. C, art. 586 § 1 k.p.c.
16. A, art. 693²² kpc.
17. C, art. 58 § 1 k.c.
18. A, art. 505²⁸ par 2 kpc i 505^{29a} kpc.
19. B, art. 7 § 3 k.k.
20. A, art. 39 k.k.
21. B, art. 57a § 1 k.k.
22. B, art. 54 § 2 k.k.
23. C, art. 66 § 2 k.k.
24. C, art. 75 § 1a k.k.
25. B art. 78 § 3 k.k.
26. A, art. 101 § 2 k.k.
27. A, art. 115 § 16 k.k.
28. B, art. 76 § 1 k.k.
29. C, art. 93a § 1 k.k.
30. A, art. 115 § 10 k.k.
31. B, art. 177 § 1 k.k.
32. C, art. 12 § 3 k.p.k.
33. A, art. 79 § 1 k.p.k.
34. C, art. 93a § 3 k.p.k.
35. B, art. 95 § 1 k.p.k.
36. B, art. 122 § 1 k.p.k.,

KAZUS PRAWO KARNE 18.01.2021 r.

Paweł M. przebywał w sobotni wieczór wraz z kolegami w lokalu na zabawie. Podczas wieczoru mężczyźni spożywali alkohol, zaś Paweł M. wypił dość dużo. Po pewnym czasie zaczął zachowywać się agresywnie i zaczepiać innych mężczyzn znajdujących się wewnątrz lokalu. Wśród nich był Dariusz K., który zaczepiony przez Pawła M. postanowił wyprowadzić go na zewnątrz. Pomiędzy mężczyznami doszło do szarpaniny przed lokalem, która przerobiła się w wymianę ciosów. Paweł M. był mocno pijany i chwiał się na nogach. Widząc to Dariusz K. uderzył Pawła M. silnie pięścią w twarz. Na skutek tego Paweł M. przewrócił się na chodnik i uderzył głową o krawężnik. W wyniku tego doznał poważnych obrażeń wewnętrznych głowy. Widząc co się stało Dariusz K. szybko zadzwonił po pogotowie, które przybyło na miejsce bardzo szybko. Pomimo przyjazdu pogotowia, zabrania poszkodowanego do szpitala i operacji przeprowadzonej w szpitalu Paweł M. zmarł następnego dnia. W wyniku sekcji zwłok ustalono, że przyczyną zgonu było złamanie kości czaszki, ściany bocznej oczodołu prawego, krwiak podtwardówkowe oraz krwiaka podpajęczynówkowy, co spowodowało ciężki uszczerbek na jego zdrowiu w postaci choroby realnie zagrażającej życiu, na skutek której pokrzywdzony zmarł.

Pytania:

- 1. Czy Dariuszowi K. można przypisać odpowiedzialność karną za śmierć Pawła M.?**
- 2. Jeżeli tak, jaka będzie właściwa podstawa prawna jego odpowiedzialności (jakie to przestępstwo?), jeżeli nie proszę wskazać dlaczego Dariuszowi K. nie można przypisać takiej odpowiedzialności?**
- 3. Czy rodzina Pawła M. może domagać się w postępowaniu karnym rekompensaty za jego śmierć od Dariusza K? Jeżeli tak, w jakiej formie?**

Rozwiązanie kazusu:

Dokonując rozstrzygnięcia stanu faktycznego należy rozważyć zastosowanie dwóch przepisów kodeksu karnego.

Przede wszystkim odpowiedzialności karnej podlega się za nieumyślne spowodowanie śmierci. Zgodnie z art. 155 k.k. kto nieumyślnie powoduje śmierć człowieka, podlega karze od 3 miesięcy do 5 lat. Wskazać należy, że zgodnie z treścią stanu faktycznego Dariusz K. nie planował zabicia Pawła M. i widząc, że uderzył głową o krawężnik wezwał pogotowie, dlatego też jego odpowiedzialność może być rozpatrywana na gruncie art. 155 k.k.

Zgodnie z art. 156 § 1 Kodeksu karnego Kto powoduje ciężki uszczerbek na zdrowiu w postaci:

- 1) pozbawienia człowieka wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia,
- 2) innego ciężkiego kalectwa, ciężkiej choroby nieuleczalnej lub długotrwałej, choroby realnie zagrażającej życiu, trwałej choroby psychicznej, całkowitej albo znacznej trwałej niezdolności do pracy w zawodzie lub trwałego, istotnego zespecenia lub zniekształcenia ciała, podlega karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 3.

§ 2. Jeżeli sprawca działa nieumyślnie,

podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§ 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1 jest śmierć człowieka, sprawca

podlega karze pozbawienia wolności od lat 5, karze 25 lat pozbawienia wolności albo karze dożywotniego pozbawienia wolności.

Przypisując przestępstwo z art. 156 § 1 pkt 1 i § 3 KK należy stwierdzić jakie obrażenia ciała, przyczynowe dla śmierci, zadał sprawca i ustalić, że zostały one zadane umyślnie. Warunkiem odpowiedzialności sprawcy za czyn określony w art. 156 § 3 KK jest ustalenie, że działając z zamiarem bezpośrednim lub ewentualnym spowodował obrażenia ciała określone w art. 156 § 1 KK, a następstwo czynu w postaci śmierci co najmniej mógł przewidzieć (II AKa 219/18 - wyrok SA Wrocław z dnia 02-08-2018). Nagłość zamiaru powstaje i jest realizowana w bardzo krótkim czasie, w trakcie przebiegu dynamicznego zdarzenia, na początku którego zamiar zabójstwa nie występował. Okoliczność, że oskarżony zadał jeden cios pokrzywdzonemu i nie kontynuował zadawania ciosów, nie umniejsza jego odpowiedzialności karnej (wyrok SA Lublin 07.09.2017 II AKa 175/17).

Zgodnie z wyrokiem SN z 13.01.2011 r. (sygn. akt OSNKW 2011/2/17), przestępstwo z art. 156 § 1 KK może być popełnione tylko umyślnie, w tym także z zamiarem wynikowym. Sprawca musi zatem obejmować swą świadomością przynajmniej możliwość spowodowania swym zachowaniem ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, in concreto w postaci ciężkiej choroby długotrwałej, z tym jednak, że sama postać ciężkiego uszczerbku nie musi już być sprecyzowana w świadomości sprawcy, gdyż, jak wskazuje się w orzecznictwie i doktrynie, zamiar ten może przyjąć postać tzw. zamiaru ogólnego. Ponadto, między zachowaniem sprawcy a owym skutkiem musi istnieć związek przyczynowy, choć oczywiście nie jest wymagane uświadomienie sobie przez niego dokładnego przebiegu tego związku.

W powyższym stanie faktycznym, skoro Paweł M. chwał się na nogach i Dariusz K. to widział, mimo to zadał silny cios w twarz, to mógł przewidywać skutek w postaci ciężkiego uszczerbku na zdrowiu.

1. Dariusz. K. będzie odpowiadał za śmierć Pawła M. na podstawie art. 155 k.k. w zb. z art. 156 § 3 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k.
2. Rodzina poszkodowanego będzie mogła dochodzić roszczeń na podstawie art. 46 § 1 k.k. w postaci zadośćuczynienia za doznaną krzywdę za śmierć osoby najbliższej.

Zgodnie z tym przepisem w razie skazania sąd może orzec, a na wniosek pokrzywdzonego lub innej osoby uprawnionej orzeka, stosując przepisy prawa cywilnego, obowiązek naprawienia, w całości albo w części, wyrządzonej przestępstwem szkody lub zadośćuczynienia za doznaną krzywdę; przepisów prawa cywilnego o możliwości zasądzenia renty nie stosuje się.

Z kolei przepis art. 446 Kodeksu cywilnego stanowi, że:

§ 1. Jeżeli wskutek uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia nastąpiła śmierć poszkodowanego, zobowiązany do naprawienia szkody powinien zwrócić koszty leczenia i pogrzebu temu, kto je poniósł.

§ 2. Osoba, względem której ciążył na zmarłym ustawowy obowiązek alimentacyjny, może żądać od zobowiązanego do naprawienia szkody renty obliczonej stosownie do potrzeb poszkodowanego oraz do możliwości zarobkowych i majątkowych zmarłego przez czas prawdopodobnego trwania obowiązku alimentacyjnego. Takiej samej renty mogą żądać inne osoby bliskie, którym zmarły dobrowolnie i stale dostarczał środków utrzymania, jeżeli z okoliczności wynika, że wymagają tego zasady współżycia społecznego.

§ 3. Sąd może ponadto przyznać najbliższym członkom rodziny zmarłego stosowne odszkodowanie, jeżeli wskutek jego śmierci nastąpiło znaczne pogorszenie ich sytuacji życiowej.

§ 4. Sąd może także przyznać najbliższym członkom rodziny zmarłego odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

W tym przypadku zasadnicze znaczenie ma zadośćuczynienie za doznaną krzywdę na rzecz najbliższych członków rodziny zmarłego. Jak też ewentualnie koszty leczenia i pogrzebu.

KAZUS PRAWO CYWILNE 18.01.2021 r.

Paweł S. ma wykształcenie artystyczne i zajmuje się malowaniem portretów na zamówienie. W dniu 15 maja 2016 roku zawarł z Markiem W. umowę, której przedmiotem były wykonanie dzieła w postaci portretu Marka W. Podczas rozmowy uzgodnili, że Paweł S. wykona portret za wynagrodzeniem w kwocie 4000 złotych w terminie 2 tygodni po wpłaceniu zaliczki w kwocie 1000 złotych. Marek W. zapłacił zaliczkę. Zapłata pozostałej części wynagrodzenia miała nastąpić w dniu odbioru dzieła. Paweł S. wykonał zamówiony portret i w dniu 29 maja 2016 r. Marek W. odebrał dzieło. Nie miał żadnych zastrzeżeń i poinformował, że resztę należności ureguł przelewem bankowym, w ciągu 3 dni. Pomimo odbioru portretu i upływu tego terminu Marek W. nie zapłacił należnego z tytułu wykonania umowy wynagrodzenia.

Ze względu na wypadek jakiemu uległ Paweł S. następnego dnia, dopiero po powrocie do zdrowia w dniu 20 czerwca 2019 roku, wezwał Marka W. do uiszczenia kwoty 3000 złotych tytułem wynagrodzenia za wykonane dzieło. W piśmie zawierającym wezwanie do zapłaty Paweł S. wskazał, że ze względu na normę art. 118 k.c. nie upłynął jeszcze termin przedawnienia. W reakcji na to w dniu 30 czerwca 2019 r. Marek W. zapłacił Pawłowi S. kwotę 3000 złotych. Jednakże po namyśle w dniu 15 lipca 2019 roku zażądał pisemnie zwrotu świadczenia i powołał się na upływ ustawowego terminu przedawnienia. Podniósł zarzut, że spełnione świadczenie jest świadczeniem nienależnym, gdyż roszczenie z tytułu umowy o dzieło zgodnie z art. 646 k.c. przedawnia się z upływem lat dwóch od dnia oddania dzieła.

Pytania:

- 1. Jakie są ustawowe terminy przedawnienia wynikające z przepisu części ogólnej Kodeksu cywilnego (art. 118 K.c.)?**
- 2. Jaki jest skutek upływu terminu przedawnienia roszczenia?**
- 3. Czy w podanym stanie faktycznym roszczenie z tytułu wykonania dzieła uległo już przedawnieniu? Jeżeli tak to czy Marek W., który zapłacił 3000 złotych może domagać się ich zwrotu jako świadczenia nienależnego?**

Rozwiązanie kazusu

Zgodnie z normą art. 117 § 1 i 2 kodeksu cywilnego, z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, roszczenia majątkowe ulegają przedawnieniu. Po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia. Jednakże zrzeczenie się zarzutu przedawnienia przed upływem terminu jest nieważne. Istotą przedawnienia jest to, że wierzyciel nie może skutecznie dochodzić zaspokojenia swojego roszczenia w drodze przymusu na drodze postępowania sądowego, gdy dłużnik podniesie zarzut przedawnienia i zarzut ten zostanie przez sąd uwzględniony. Upływ terminu przedawnienia nie powoduje jednak ustania bytu prawnego roszczenia. Zobowiązanie dłużnika staje się, w wyniku upływu terminu przedawnienia, zobowiązaniem naturalnym.

Ustawodawca wskazał ustawowe terminy przedawnienia. Zgodnie z normą art. 118 k.c., jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat sześć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata. Owym przepisem szczególnym jest między innymi art. 646 kodeksu cywilnego, w którym ustawodawca wskazał, że roszczenia z tytułu umowy o dzieło przedawniają się z upływem 2 lat od dnia oddania dzieła, a jeżeli dzieło nie zostało oddane – od dnia w którym zgodnie z treścią umowy miało być oddane.

Odnosząc się do sytuacji opisanej w treści kazusu, Paweł S. błędnie twierdzi, że roszczenie o zapłatę wynagrodzenia z tytułu umowy o dzieło przedawnia się z upływem 6 letniego terminu przedawnienia. Roszczenie Pawła S. uległo więc przedawnieniu z upływem dnia 26 maja 2018 roku (dwa lata od dnia wydania dzieła tj. od 26 maja 2016 roku). Tym samym w dniu 30 czerwca 2019 roku roszczenie to było już roszczeniem przedawnionym.

Świadczenie jest nienależne, jeżeli ten, kto je spełnił, nie był w ogóle zobowiązany lub nie był zobowiązany względem osoby, której świadczył, albo jeżeli podstawa świadczenia odpadła lub zamierzony cel świadczenia nie został osiągnięty, albo jeżeli czynność prawna zobowiązująca do świadczenia była nieważna i nie stała się ważna po spełnieniu świadczenia.

Jednakże zgodnie z normą art. 411 k.c., nie można jednak żądać zwrotu świadczenia:

1. jeżeli spełniający świadczenie wiedział, że nie był do świadczenia zobowiązany, chyba że spełnienie świadczenia nastąpiło z zastrzeżeniem zwrotu albo w celu uniknięcia przymusu lub w wykonaniu nieważnej czynności prawnej;
2. jeżeli spełnienie świadczenia czyni zadość zasadom współżycia społecznego;
3. jeżeli świadczenie zostało spełnione w celu zadośćuczynienia przedawnionemu roszczeniu;
4. jeżeli świadczenie zostało spełnione, zanim wierzytelność stała się wymagalna.

Jak wcześniej wspomniano, roszczenie Pawła S. w chwili spełnienia świadczenia, uległo już przedawnieniu. Jednak pomimo upływu terminu przedawnienia roszczenie nadal istniało, a Marek W. miał obowiązek je spełnić dlatego też uczynienie zadość roszczeniu Pawła S. należy traktować jako spełnienie świadczenia należnego, a tym samym słuszna jest regulacja art. 411 pkt. 3 kodeksu cywilnego, gdzie ustawodawca wyłączył żądanie zwrotu świadczenia, jeżeli zostało ono spełnione w celu zadośćuczynienia przedawnionemu roszczeniu.

Podstawa prawna:

Art. 117, art. 118, art. 411, art. 646 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku –Kodeks cywilny (Dz.U.2014.121).

